

רבי אביגדור ענטפערט...

שאלות פונעם המון עם אין אלע ענינים פון יהדות, השקפה, עצות,
און נאך, וואס זענען געענטפערט געווארן דורך

הגה"צ הכימא דיהודאי, הרב
רבי אביגדור מיללער זצ"ל
בי די בארימטע ליל שישי שיעורים

מחנה
ליל
שישי

ג'טו"ו

ענטפער:

דער ענטפער איז אז מיר דאנקען טאקע יא השי"ת – אלס א חלק פונעם דאווענען. הודאה איז זייער א גרויסע חלק פון אונזער תפילות. זייער א גרויסע חלק.

אבער דאך, דאווענען פאר אונזערע געברויכן – און אונזערע וואונטשן – איז אויך זייער וויכטיג. מיר דאווענען נישט ווייל עס פעלט אויס צו זאגן פאר השי"ת וואס מיר דארפן – נאר ווייל עס פעלט אויס צו זאגן פאר "זיך אליינס" וואס מיר דארפן פון "אים".

הערט מיך גוט צו. דאס ווארט "התפלל" ווערט גערופן אין דקדוק א "בנין התפעל" (דער 'פועל' און 'פעולה' איז אינעם זעלבן מענטש). "פילל" מיינט – צו טראכטן. "להתפלל" מיינט – זיך צו מאכן טראכטן. זיך צו מאכן באוואוסטזיניג. דו דאווענסט וויבאלד די וויכטיגסטע פונקציע אין דיין לעבן איז זיך צו מאכן באוואוסטזיניג אין השי"ת.

דו בעסטסט ביי השי"ת – רפאינו ה' – איך בעט דיר השי"ת,

ביטע גיב מיר געזונט. עס מאכט דיר טראכטן – עס מאכט דיר באוואוסטזיניג – אז השי"ת איז דער וואס גיבט דיר געזונט. טראצדעם וואס דו קענסט גיין שלאפן צייטליך – און עס איז זייער וויכטיג צו גיין שלאפן אין צייט. און דו באקומסט יעדן טאג פרישע לופט. יא, נעם א שנעלע שפאציר יעדן טאג אויף א האלבע שעה בערך. און דו עסט בלויז געזונטע עסן. זייער גוט! זייער גוט! אבער גיב דיך נישט קיין טראפ קרעדיט. התפלל – דו דארפסט בעטן השי"ת כדי צו באקומען דעם ריכטיגן בליק אז ער גיבט אונז וואס מיר האבן. אז נישט, קלערן מיר ווייטער אז "כוחי ועוצם ידי עשה לי את החיל הזה" – אז ער איז דער וואס גיבט אונז וואס מיר האבן. אז נישט, קלערן מיר ווייטער אז "כוחי ועוצם ידי עשה לי את החיל הזה" – אז מיין אייגענער כח – מיינע אייגענע פעהיגקייטן – גיבט מיר געזונט. ניין! געזונט קומט פון השי"ת. זיכער, דו דארפסט היטן אויף דיין געזונט. טוה וואס דו קענסט צו בלייבן געזונט. אבער דו דארפסט נאך אלץ בעטן השי"ת – "באשעפער, ביטע העלף איך זאל בלייבן געזונט". די גמרא זאגט "לעולם יבקש אדם רחמים שלא יחלה" – א מענטש זאל אייביג בעטן רחמים – אייביג, אייביג זאלסטו בעטן דעם באשעפער אז דו זאלסט נישט קראנק ווערן. האלט אין איין בעטן. האלט אין איין בעטן! אייביג! אויב ביזטו קלוג, טוה עס יעדן טאג. אפילו אויפן גאס, שטעל דיך אפ א מינוט און זאג: "איך בעט דיר באשעפער, ביטע היט אויף מיין געזונט." אויב ביזטו חתונה געהאט – "העלף מיין ווייב זאל זיין געזונט. העלף מיין קינדער זאלן זיין געזונט."

בעט אייביג. עס איז זייער וויכטיג. דער אויבערשטער זאגט – "אויב דו בעסטסט נישט, מיינט עס אז דו קלערסט אז דו קענסט זיך אליינס אן עצה געבן אן מיר." און ער קען דיר שיקן א דערמאנונג. ער קען דיר חס ושלום דערמאנען. אפילו דו ביזט זייער פארזיכטיג מיט דיין געזונט, קען א מענטש דיר דורכגיין, א גוי, לאמיר זאגן א רוטישער, און ער היסט אריין

שאלה

**אויב אלעס וואס
געשעהט צו אונז איז
סייווי גוט, פארוואס
דארף מען דאווענען?
איז נישט בעסער
אויסצונוצן די צייט צו
דאנקען השי"ת אדער
אים בעטן אז ער זאל
אונז העלפן אנצונעמען
אלעס ריכטיג?**

גלייך אין דיין פנים. די רוסישע היסן אסאך מאל אריין אין פנים – און דו קענסט עפעס איבערכאפן. אפשר עפעס ערנסט. דו נעמסט קער פון דיין געזונט, אבער דו קענסט זיך נישט העלפן – ער סניט אריין גלייך אין פנים. און יעצט ביזטו אין בעט פאר אפאר וואכן. פארוואס איז עס געשעהן? וויבאלד דו האסט זיך נישט אליינס דערמאנט אז השי"ת איז דער וואס האלט דיר געזונט. דעריבער דארפטו אייביג בעטן פאר געזונט.

די זעלבע מיט פרנסה. דו מוזט זאגן "באשעפער, ביטע געב מיר פרנסה." דו ארבעטסט שווער. דו ביזט א פראפעסיאנאל. דו האסט א גוטע פרנסה. דו האסט אלעס וואס דו דארפט. געב זיך אבער גארנישט קיין קרעדיט. בעט השי"ת. דאנק השי"ת, ווייל ער איז דער וואס גיבט דיר עס. עס זענען דא אסאך פראפעסיאנאלן וואס פארלירן זייער זשאב און פארלירן זייער מזל. און דערפאר, כדי צו ווערן באוואוסטזיניג און אנצוהאלטן די גליקליכע טעג, דארפן מיר דאווענען צו השם יתברך.

להתפלל – זיך צו מאכן טראכטן. צו ווערן באוואוסטזיניג אז ער הערט זיך צו. "כי אתה שומע תפילת עמך ישראל ברחמים." ער הערט זיך צו מיט רחמנות. ער וויל הערן דיין קול. און דעריבער מאך עס פאר דיין מיסיע אז ער זאל אייביג הערן דיין קול.

ענטפער:

שאלה

וואס קען א מענטש טון אז ער זאל אייביג זיין פרייליך?

כדי צו זיין אייביג פרייליך, דארף א מענטשן צום ערשט אויסוועלן איין גוטע זאך און זיך קאנצענטרירן אויף דעם, ווילאנג עס מאכט אים פרייליך. דו דארפט ארבעטן אויף דעם איינע זאך. נאך א שטיק צייט וועסטו זיין פרייליך מיט דעם זאך. דאן לייג צו נאך א זאך, און ארבעט אויף דעם. נאך א צייט ארבעט אויף נאך עפעס. נאך א שטיק צייט וועסטו האבן אזויפיל זאכן, אז דו וועסט זיין א רייכער מענטש. דו וועסט באמת שפירן פרייליך פון אזויפיל גוטע זאכן.

איז הייב אן ווי פאלגענד. זאג: "איך בין פרייליך אז איך האב וואס צו עסן." לערן דיר צו זיין פרייליך אז דו האסט עסן. ארבעט אויף דעם. עס קאסט אביסל אנשטרענגונג. פראקטיציר עס פאר א וויילע, אן נאכלאזן פון דיין אנטשלאסנקייט. דערנאך, ווען דו גייסט ארויס אין ביה"כ. אלעס האט געארבעט? לערן זיך וויאזוי צו זיין פרייליך מיט דעם. איר הערט? לערן וויאזוי צו זיין פרייליך מיט דעם. דו טראכט נישט וועגן דעם? ווען דו וועסט זיין אכציג יאר אלט וועסטו שוין אנהייבן טראכטן וועגן דעם. געטרוי מיר. דו וועסט טראכטן וועגן דעם. און דו וועסט זיך בענקען צו די גליקליכע טעג ווען אלעס האט געארבעט פוין. איז הייב יעצט אן צו טראכטן וועגן דעם. ארבעט צו זיין גליקליך אז דו קענסט ארויסגיין.

לייג צו איין זאך נאכן צווייטן. עס נעמט ארבעט. עס נעמט צייט. ווי איך האב געזאגט פריער, עס קומט נישט פון זיך אליינס. צוביסלעך, וועסטו צולייגן נאך. און נאך א וויילע וועסטו האבן פערציג, פופציג זאכן. און דאס איז נאך גארנישט, ווייל עס איז דא אזויפיל מער פון דעם. אבער דו וועסט זיין גליקליך מיט די פערציג זאכן, און דו וועסט זיין א רייכער מענטש. דו וועסט שוין זיין א רייכער מענטש. און אויב ביזטו נאך א אינגערמאן יעצט – אפילו א אינגערמאן פון זעכציג – זאלסטו אנהאלטן אויף דעם וועג, אין דעם קאריערע, ביז דו ביזט אין די נינציגער יארן און דו וועסט זיין זייער א רייכער מענטש.

אבער דו דארפט עס טון! בלויז הערן ווי איך זאג עס, איז נישט ענגע. דו דארפט עפעס אפמאכן ב"י דיר אז דו גייסט נאכיאגן די קאריערע פון פרייליכקייט און דו וועסט אייביג זאגן "איך דאנק דיר השי"ת." אייביג – "איך דאנק דיר באשעפער פארן מיר געבן פרישטאג. איך דאנק דיר באשעפער אז איך קען ארויסגיין אין ביה"כ." און פארלאז זיך נישט אויף די ברכות וואס דו מאכסט. דו מוז עס זאגן מיט דיין מויל אין דיין אייגענע שפראך. כסדר, און "המחשבה נמשכת אחר הדיבור" – דיין מחשבה וועט ווערן איבערגעמאכט דורך דיין רעדן, און דו וועסט ווערן א פרייליכער מענטש. דו וועסט ווערן פרייליך מיט די אזוי-פיל וואונדערליכע זאכן וואס דו האסט אייביג גענומען אלס נאטורליך. און דו וועסט ווערן אן עובד השם און א גרויסער מענטש. נישט בלויז וועסטו ווערן א גליקליכער מענטש, נאר אויך א גדול!

